

Изх. № 324 дт. 01.01.2020

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ РЕКТОРАТ

София 1431, Бул. „Акад. Ив. Евст. Гешов“ 15

тел.: +359 2 9152 129, факс: +359 2 953 2816, e-mail: rector@mu-sofia.bg, www.mu-sofia.bg

до

МИЛЕНА ДАМЯНОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

КИРИЛ АНАНИЕВ

МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ПРОФ. Д-Р МАРИАНА МУРДЖЕВА, дм

РЕКТОР НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ –
ПЛОВДИВ

ПАРЛАМЕНТАРНО СЪСТАВЛЕНИЕ

Изп. № КН - 010-00-3
28.01.2020

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО РЕКТОР,

С писмо вх. № 555/24.01.2020 г. от Ректора на Медицински университет – Пловдив се иска становище, относно предстоящото разглеждане в парламентарната комисия по образованието и науката, на предложението университетските болници да получават от медицинските университети част от държавната субсидия и платените такси от обучението на студенти и докторанти.

Въпросът е във връзка с направеното искане от УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД – Пловдив за заплащане на такса в размер на 20% за всеки преминал студент през базата на университетската болница, следва да се имат предвид, че тази такса би могла да се тълкува като „неправомерна държавна помощ“ по смисъла на §1, т.18 от Закона за държавните помощи във връзка с Регламент (ЕС) 2015/1589 от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз. „Държавна помощ“ е всяка помощ, попадаща в обхватата на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, предоставена от държавата или от общината, или за сметка на държавни или общински ресурси, пряко или чрез други лица, под каквато и да е форма, която наруши или застраши да наруши свободната конкуренция чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия, производството или търговията на определени стоки или предоставянето на определени услуги, доколкото се засяга търговията между държавите – членки на Европейския съюз. Срещу така финансово определената такса не става ясно каква е нарецната престаяния и какви услуги ще бъдат предоставени от университетската болница във връзка с обучението на студенти, докторанти и специализанти. Университетските болници и в частност УМБАЛ „Св. Георги“ – Пловдив нямат счетоводни и финансови доказателства, за извършени от тях разходи за обучение на студенти, които трябва да бъдат покривани от висшите медицински училища. Не е налице възмездно

правно основание за плащане. Самият факт, че в университетските болници присъстват студенти, не означава, че болницата извърши реални разходи за тях. Действащата правна уредба както в Република България, така и на територията на Европейския съюз, забранява създаване на привилегировано положение чрез нерегламентирано подпомагане на болници, които имат статут на търговски дружества, със средства, получени пряко или косвено от бюджета, какъвто е случая с медицинските университети. Още повече, че разходите на държавните висши училища са строго регламентирани за дейностите по чл.91, ал.1 от ЗВО. Със заплащането на такса, университетските болници биха получили двоен ресурс за една и съща дейност: веднъж – от бюджета на НЗОК, и втори път – непряко от бюджета чрез съответния медицински университет. Следва да се има предвид също, че предоставянето на държавни помощи без надлежно основание е незаконосъобразно и останалите болници, които не получават такова финансиране като държавна помощ ще бъдат поставени в неравностойно положение. Това ще е основание за започване на процедура пред Европейската комисия за проверка за неправомерна или незаконна държавна помощ с всички произтичащи от това неблагоприятни последици за българската държава.

По отношение на обезпечаването на учебния процес в Медицински университет – София съществуват следните особености:

1. Медицински университет – София има сключени договори с 13 университетски болници за обучение на студенти и докторанти в Медицински факултет, които са безвъзмездни по своя характер, предвид правния статут на договарящите се страни и е незаконосъобразно да се извърши директно финансиране с бюджетни средства на търговски дружества. Въз основа на тези договори МУ – София извършва за своя сметка ремонти на учебни зали и аудитории, собственост на лечебните заведения. Освен това поддържа на допълнителни трудови договори клиничните преподаватели на щат – 0,25 академични длъжности за 2019 г. общо 548 бр. и 39 бр. „ръководител катедра“ на основен трудов договор, на които се заплаща и се изразходва значителен ресурс за фонд „Работна заплата“ от 8315184 лв. и осигурителни вноски в размер на 825828 лв., които с подновения КТД от 01.01.2020 г. са индексирани с 10%. Горното е реализирано въпреки регулаторната намеса от страна на МОН от 2017 г. да намали коефициента по направление „Медицина“ от 9,4 на 8,5, т.e. издръжката на един студент от 6514 лв. е редуцирана на 5890 лв.

2. Възприетата практика за инвестиции чрез закупуване и доставка на най-модерна апаратура във връзка с обезпечаване на високо качество и иновации в клиничното обучение в лечебните заведения – университетски болници, е достатъчно показателна за усилията на ръководството на МУ – София да обновява и модернизира материалната база в университетските болници.

Съпострояващата апаратура се закупува по писмено заявена потребност от изпълнителните директори на университетските болници чрез конкурс за доставка по ЗОП и се предоставя за ефективния срок за ползване 5 години на лечебните заведения – университетски болници, които я амортизират от своя страна и предвид статута си я ползват не само за учебно-изследователска дейност, но и за лечебно-диагностична дейност за осъществявани услуги, платени по договор с НЗОК и за платени медицински услуги. Ползването на тази медицинска техника за диагностика и лечение на пациенти на университетските болници не е ограничавано по никакъв начин от висшето училище. С оглед на това 13-те болници, в които МУ-София обучава студенти, за извършеното лечение на пациенти получават плащания от НЗОК и от пациентите, които заплащат диагностиката и лечението си, ако са задължени за това. Висшето училище не е търсило процент от тези плащания за лечение, когато това лечение е извън обучението на студентите. Освен това благодарение на тази обезпеченост с апаратура те са акредитирани и поддържат своя статут на университетски болници, което е своеобразна реклама за тях. По-точно - закупената и доставена апаратура за периода 2008 - 2019 г. е в размер на 36275205 лв., като е в ход обществена поръчка за 2019 г. на още 9600000 лева.

Предстои обявяването на обществени поръчки за 2020 г. в размер на 9800000 лева. Най-голям е дялт на УМБАЛ „Александровска“, приблизително 18000000 лева.

3. При условие, че се възприеме нов метод за отчисляване на процент (20%) от приходите от студентите (български и чуждестранни), би следвало да имате предвид изложените разчети, както и спецификата на обучение по ОКС „Медицина“, което се реализира в клиничните бази за обучение след завършване на пети семестър (първи семестър на третата учебна година) по учебен план и учебни дисциплини. Съгласно възприетата методика по чл. 90, ал. 6 от ЗВО, с изменение от 01.01.2017 г., средствата за издръжка на обучението и таксите за обучение от студенти и докторанти се разпределят ежегодно между основните звена според приноса им в съответствие с учебната натовареност по учебен план.

4. Конкретно обучението по медицина в МУ-София се провежда в 13-те университетски болници и 73 други болници, сключили договор за обучение на студенти, докторанти и специализанти с МУ-София. Това поставя следните въпроси:

- Как ще се разпределят тези 20% от таксите между самите университетски болници и в какъв договор ще бъдат обективирани тези договорки;

- Ще се доведе ли до прецизиране броя на университетските болници, необходими за обучение на студентите и възможност за сключване на нови договори с онези университетски болници, които не биха поискали такава такса. Това неминуемо ще доведе до прецизиране/намаляване на големия брой клинични преподаватели, които в някои специфични катедри са повече от необходимото за изпълнение на съответния хорариум;

- Също така ще постави въпроса за хорариума, който се признава за учебна натовареност по линия на СДО – в много клинични катедри различна част до половината от хорариума се набира от обучение в СДО като специализантите се водят в университетската болница, а не пряко в медицинския университет;

- Ще се заплаща ли такса и за студенти, които ще се обучават безплатно, като например тези от българските общности в чужбина.

- Обмислен ли е драматичният проблем с таксите за обучение и издръжката на студенти-бакалаври в направление „здравни грижи“, специалности „медицинска сестра“, „акушерка“, „лекарски асистент“ и „кинезитерапия“. Той ще се задълбочи, ако се отчислява допълнително такса на болниците за практическото обучение.

Считаме, че предложението на УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД – Пловдив за неприемливо, защото превръща медицинските университети в донори на здравната система, както и в гаранти на университетските болници за тяхната дейност в условия на системно недофинансиране.

Медицински университет – София е уникален по своя мащаб, разнородност и специфика на обучение на студенти, докторанти в пет професионални направления „Медицина“, „Стоматология“, „Фармация“, „ОЗЗМ“ и „УЗГ“. От събранныте такси за обучение ежегодно университетът заделя до 1% от бюджета на Студентски съвет, финансира допълнително водещи научно-изследователски и международни проекти.

Медицински университет – София е единствения университет, който разполага с ограничена материална база, вкл. е без административна сграда за Ректорат и Деканати на Медицински факултет и Факултет по обществено здраве. Приетата от Академичен съвет инвестиционна програма следва приоритетно да се реализира от ръководството на МУ – София в най-кратки

срокове. В ход е и обществена поръчка за разработване на идеен и работен архитектурен проект на сградата.

На фона на гореизложеното, ръководството на МУ – София ще бъде принудено да преосмисли политиката си и прекрати досегашната практика за извършване на капиталови разходи, предназначени за обновяване на клиничните бази – университетски болници и да преустанови извършването на инвестиции в скъпоструваща техника и консумативи, което следва да е само тяхен ангажимент.

В заключение, декларирайки подкрепата си към Ректора на Медицински университет – Пловдив, Ви моля внимателно и детайлно да се запознаете с доводите на заинтересованите медицински университети и да не приемате искането за заплащане част от таксите от обучението на студенти на университетските болници.

.....
проф. д-р Виктор Златков, дм

Ректор на Медицински университет – София

